

Bryn Byggklima følger Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (Åpenhetsloven). Loven pålegger større virksomheter å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å unngå negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i virksomhetens leverandørkjede.

Virksomheter som er omfattet av Åpenhetsloven har plikt til å redegjøre for sine aktsomhetsvurderinger. Redegjørelsen skal offentliggjøres, og være lett tilgjengelig på virksomhetens nettsider. Den skal oppdateres og offentliggjøres innen 30. juni hvert år og ellers ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger. Formålet med redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i virksomhetenes nøkkelfunn i aktsomhetsvurderingene, og hvilke tiltak som er iverksatt.

Åpenhetsloven § 5a

Generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Organisering

Bryn Byggklima er en norskeid klimabedrift og har siden etableringen i 1985 vært en betydelig aktør innen installasjon og service på klimaanlegg, samt en ledende aktør innen renluftsteknikk. Selskapet har i dag 8 avdelingskontor, hvorav 6 lokasjoner i det sentrale østlandsområdet, ett i Trondheim og ett i Tromsø. Hovedkontoret ligger i Asker.

Styrets leder: Terje Hval

Daglig leder: Tom Schøyen

Divisjonssjef ettermarked: Christian Dehn

Divisjonssjef entreprise og renluft: Petter Helland

Driftsområde

Vi er en ventilasjonsentreprenør innenfor bygg- og anlegg hvor vi stort sett opptrer som en underentreprenør. Vi utvikler, prosjekterer, leverer og vedlikeholder tekniske anlegg, laboratorier og renrom i alle typer næringsbygg, offentlige bygg, sykehus- og forskningsbygg. Virksomheten har en høy gjennomføringskompetanse og kvalitet i leveransene, og har opparbeidet seg en solid posisjon i markedet. Driften omfatter ikke egenimport og produksjon av produkter.

Retningslinjer

Etterlevelse av Åpenhetsloven er forankret i styret og hos daglig leder. Rutinen for oppfyllelse av plikter iht. Åpenhetsloven omfatter fordeling av ansvar og arbeidsoppgaver i vår virksomhet, kartlegging og vurdering av negativ påvirkning/skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjeder og forretningsforbindelser, samarbeid om gjenoppretting og erstatning der det er påkrevd, stansing/forebygging av negativ påvirkning/skade, overvåkning av gjennomføring og resultater, samt kommunisering av hvordan påvirkningen er håndtert og behandling av informasjonskrav.

I våre kontrakter stiller vi krav knyttet til åpenhetsloven gjennom spesielle kontraktsbestemmelser. Bestemmelsene sikrer vår virksomhet tilgang til våre underleverandørers aktsomhetsvurderinger der de er omfattet av åpenhetsloven, og informasjon om underleverandørers varekjøp og leverandørkjeder der de ikke er omfattet av loven. Våre spesielle kontraktsbestemmelser inkluderer også krav til lønns- og arbeidsvilkår og internkontroll, Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) for arbeid som skjer i Norge.

Virksomheten har forankret arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i interne retningslinjer og rutiner, maler og sjekklister;

- Egenerklæring ILO-konvensjonene
- Egenerklæring faglig etikk, bedrageri og korrupsjon
- Egenerklæring om lønns- og arbeidsvilkår
- HMS-policy
- Bærekraftsmål – Bryn Byggklima
- Etiske retningslinjer for ansatte
- Etiske retningslinjer for leverandører
- Rutine; Åpenhetsloven – rutine for oppfyllelse av plikter
- Rutine; Påseplikt/kontroll av underentreprenører
- Mal; Påseplikt-egenerklæring
- Mal; KS- og HMS krav til leverandører og underentreprenør – egenerklæring

Varslingskanaler og klagemekanismer

Bryn Byggklima ønsker at kritikkverdige forhold i virksomheten skal komme frem i lyset, slik at vi kan iverksette nødvendige tiltak mot forholdet.

Vi oppfordrer derfor alle arbeidstakere til å varsle dersom de oppdager slike forhold. For å oppnå dette ønsker vi å legge til rette for at arbeidstakere på alle nivåer skal kunne føle seg trygge på og varsle internt, uten at dette får negative konsekvenser for arbeidstaker.

All varsling i henhold til gjeldene rutine vil anses å være forsvarlig varsling, og dermed omfattet av varslervernet i arbeidsmiljøloven. Varsling til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter vil også ansees å være forsvarlig varsling.

Varslingsretten og vernet gjelder både våre egne ansatte og evt. innleid personell.

Siden det er avgjørende at ansatte og innleide kjenner til denne rutinen, sørger alle ledere for at den er kjent i eget område. De som evt. leier inn personell, må sørge for at disse også får tilstrekkelig kjennskap til rutinen. Følgende rutiner, maler og sjekklister gjelder;

- Rutine; Varsling av kritikkverdige forhold
- Rutine; Håndtering av varsling
- Rutine; Avviksbehandling
- Mal; Avviksmelding
- Plattform; Avvikssystem – elektronisk innmelding av HMS- og KS avviks samt forbedringsforslag

Åpenhetsloven §5b

Opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.

Aktsomhetsvurdering

Bryn Byggklima må i forbindelse med Åpenhetsloven fortløpende og minimum årlig gjøre en aktsomhetsvurdering av våre leverandører. Aktsomhetsvurdering er en prosess eller en arbeidsmetode for å kartlegge, forebygge, gjøre rede for og følge opp hvordan vi håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser av vår virksomhet.

I vårt arbeid med å gjøre aktsomhetsvurderinger benytter vi oss av Factlines' digitale løsning og tjenester. Factlines er et norskeid, uavhengig selskap, og har spesialisert seg på oppfølging av etiske, sosiale og miljømessige krav i leverandørkjeder.

Vår kartlegging bygger på informasjon fra nærmeste leverandør. Ved gjennomføring av aktsomhetsvurderinger får vi en informasjonsinnsamling i form av egenrapportering innenfor følgende kategorier:

1. Samfunnsansvar, strategi og retningslinjer
2. Leverandørkjede; oppfølging, innsikt og kontroll
3. Risiko- og aktsomhetsvurderinger
4. Landrisiko
5. Styringssystemer i virksomheten
6. Arbeidsforhold og rettigheter
7. Folkegrupper og miljø
8. Konfliktmaterialer
9. Anti-korrupsjon

Spørsmålene i egenrapporteringen dekker kravene i FNs Global Compact, leverandørens kjedeinnsikt og oppfølgingspraksis, i tillegg til deres vurdering av risiko knyttet til brudd på etiske retningslinjer i de aktuelle produksjonsland. Innhenting gir oss grunnlag for å analysere om god praksis er etablert for å overholde Åpenhetsloven, lov om offentlige anskaffelser § 5 og virksomhetens egne kontraktsbestemmelser.

Våre leverandører er gjort kjent med våre etiske retningslinjer og er pålagt å opptre i henhold til disse, inkludert at de selv må sikre sin produksjon, sine innkjøp og sine leveranser. Dersom egenrapportering eller andre indikatorer gir signaler om avvik blir disse fulgt opp gjennom henvendelser til leverandør. Avhengig av omfang og risiko vil avvik kunne medføre opprettelse av forbedringsprosjekt for å skape endringer i samarbeid med leverandør og øvrige aktører i kjeden.

Bryn Byggklima har mange små og store leverandører. På bakgrunn av leverandørkartleggingen har vi besluttet å gjøre en aktsomhetsvurdering av våre største produkt- og materialleverandører hvor BBK gjør innkjøp for videresalg. Vi har satt en nedre grense med innkjøp > 2 mill. kr. pr. 2022. Innkjøp fra disse leverandørene utgjør ca. 80 % av de totale innkjøpene Bryn Byggklima gjorde i 2022.

1. Samfunnsansvar, strategi og retningslinjer

FNs Global Compact baserer seg på ti prinsipper på områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon.

Global Compact har to hovedmålsetninger:

- 1) Gjøre de ti prinsippene til del av forretningsvirksomheten i bedrifter verden over, og
- 2) Fremme aktiviteter og partnerskap som bidrar til å innfri FNs mål om en bærekraftig utvikling.

De 10 prinsippene er:

Menneskerettigheter;

Prinsipp 1: Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter

Prinsipp 2: Påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene

Arbeidsforhold;

Prinsipp 3: Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd, og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis (ILO-konvensjonen nr. 87 og 98)

Prinsipp 4: Sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes (ILO-konvensjonen nr. 29 og 105)

Prinsipp 5: Sikre at barnarbeid reelt avskaffes (ILO-konvensjonen nr. 138 og 182)

Prinsipp 6: Sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes (ILO-konvensjonen nr. 100 og 111)

Miljø;

Prinsipp 7: Bedrifter skal støtte en føre-var tilnærming til miljøutfordringer

Prinsipp 8: Ta initiativ til fremme av økt miljøansvar

Prinsipp 9: Oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi

Korrupsjon;

Prinsipp 10: Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser.

Vi har som målsetning at de virksomheter vi samhandler med skal ha vedtatt strategi for samfunnsansvar, inkludert etiske retningslinjer, som dekker prinsippene i Global Compact.

2. Leverandørkjede; oppfølging, innsikt og kontroll

Bryn Byggklima ønsker å sikre at leverandørkjeden skaffer seg innsikt og grunnlag for risikovurdering knyttet til brudd på de prinsipper virksomheten bygger på. Slik innsikt innebærer at det gjennomføres systematisk kontroll. Målsetningen er å kunne skape forbedring. Det vil si at risikoforhold som blir avdekket må følges opp med forbedringstiltak.

Våre leverandører kan bekrefte at de har rutiner for å følge opp egen leverandørkjede med hensyn til etiske retningslinjer. Ikke like mange kan bekrefte at de har fulgt opp leverandørene deres ved bruk av egenrapportering i løpet av de siste 12 måneder. Ingen av de som har fulgt opp leverandørene har avdekket brudd på deres etiske retningslinjer. Samtidig har noen gjennomført, i samarbeid med sine leverandører, forbedringstiltak knyttet til etiske retningslinjer i løpet av de siste 12 måneder. De fleste av våre leverandører sier de har gjennomført undersøkelse ved produksjonssted (i egen regi eller gjennom 3dje part) i løpet av de siste 12 måneder.

3. Risiko- og aktsomhetsvurderinger

På spørsmål om de har en prosedyrer for risikovurdering og gjennomføring av aktsomhetsvurderinger av leverandører og forretningspartnere, for å kartlegge og evaluere risiko for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i deres virksomhet, svarte alle ja av de som var omfattet av loven.

De samme svarte også ja til at de har system/rutiner for risikovurdering i relasjon til brudd på etiske retningslinjer som benyttes ved valg av nye leverandører og at de har system/rutiner for risikovurdering i relasjon til brudd på etiske retningslinjer som benyttes ved leverandør oppfølging.

4. Landrisiko

Vi har spurt våre leverandører hvordan de vurderer risikoen i land(ene) de handler fra i det de leverer til oss. De kan oppgi 1-5 land og vurderer risiko for brudd på Global Compacts ti prinsipper. Vurderingen skal være basert på relasjonen de har til sin leverandør og kan vurderes som lav, medium, høy eller «vet ikke». Kun ett land er obligatorisk, men vi ber dem om å fylle inn flere land rangert etter hvor de har størst vareuttak (i omsetning) for varer/tjenester de leverer til oss.

Ut ifra tilbakemeldingene vi har fått gjør de fleste av våre leverandører primærinnkjøpene sine i land med lav risiko. Omtrent halvparten av alle innkjøp blir gjort i Skandinavia. Noe innkjøp blir også gjort i sentral Europa. Disse landene har medium risiko hvor vi ser at utnyttelse av migrantarbeidere kan forekomme. Dette ønsker vi å følge tettere opp med våre leverandører.

Vi ser også at vi har leverandører som gjør innkjøp i land med høy risiko. Disse ønsker vi spesielt å ha en tettere dialog med ift. hvordan de følger opp deres leverandører med å ivareta Global Compacts 10 prinsipper.

5. Styringssystemer i virksomheten

Et styringssystem betyr ikke nødvendigvis at du har ISO- eller andre sertifikater på plass. Et styringssystem kan være et sett med prosesser, prosedyrer og rutiner som brukes til å administrere organisasjon, mennesker og forretningspartnerrelasjoner.

Alle våre leverandører har et styringssystem med et sett med prosesser, prosedyrer og rutiner innenfor kvalitet. Når det gjelder miljøstyringssystem og miljøsertifisering svarer våre leverandører noe svakere. Dette ønsker vi å følge opp videre med våre leverandører. Vi ønsker at våre leverandører skal ha et mer bevisst forhold til miljøet og det man eksponerer miljøet for med sin produksjon.

Samfunnsansvar er en av de viktigste faktorene for å måle resultatene til en virksomhet.

Samfunnsansvar er en juridisk og frivillig plikt fra en virksomhet til å ta hensyn til virkningen av dens beslutninger og aktiviteter for samfunnet og miljøet. En strategi for samfunnsansvar bestemmer måten virksomheten bidrar til bærekraftig utvikling, relasjoner til sine aksjonærer og etisk atferd. Noen av våre leverandører har et slikt styringssystem, men de fleste har etablerte retningslinjer for å følge opp arbeidsforhold og rettigheter på en god og tilfredsstillende måte i virksomhetene. Det gjelder da innenfor lover og forskrifter som dekker ansattes sosiale rettigheter, diskriminering, barnarbeid, tvangsarbeid, fri organisering, retten til kollektive forhandlinger, tilgang til verneutstyr, arbeidstidsordninger, overtid og lønnsbetingelser.

6. Arbeidsforhold og rettigheter

Virksomheter skal;

- følge lover eller forskrifter som dekker ansattes sosiale rettigheter
- ha forbud mot diskriminering på arbeidsplassen som inkluderer: etnisitet, kaste, nasjonalitet, religion, alder, funksjonshemming, kjønn, seksuell legning, sivilstand, fagforeningsmedlemskap og politisk syn.
- ha en policy mot bruk av barnarbeid
- ha policy som forbyr bruk av tvangsarbeid (Tvangsarbeid kan forstås som arbeid utført ufrivillig og under tvang.)
- tillate fri fagorganisering for de ansatte
- tillate kollektive forhandlinger
- legge til rette for at alle ansatte får nødvendig personlig verneutstyr, f.eks. klær, sko, hansker, hørselsvern, øyevern, støvmasker, tilgjengelig for alle ansatte i forhold til det arbeidet de utfører
- ha arbeidstid i henhold til nasjonale lover og industristandarder
- betale ansatte lønn i henhold til nasjonale minstelønnslover og industristandarder
- betale for overtid i henhold til gjeldende lovkrav

Vi opplever at våre leverandører svarer godt på disse punktene. De kan bekrefte at de følger gjeldene lover og forskrifter og har rutiner og policy på ovenstående punkter.

7. Folkegrupper og miljø

Tiltak for å redusere negative effekter på helse og miljø i hele verdikjeden skal gjennomføres gjennom minimering av utslipp, fremme effektiv og bærekraftig ressursbruk, inkludert energi og vann og minimering av drivhusgassutslipp i produksjon og transport. Lokalmiljøet på produksjonsstedet skal ikke bli drevet rovdrift på eller bli skadet av forurensning.

Våre leverandører ble spurt om de:

- følger alle nødvendige lokale lover og forskrifter knyttet til miljøvern
- har en miljøplan med definerte mål og handlingsplan
- har en prosedyre for å redusere CO2 utslipp
- tar nødvendige forholdsregler for å redusere negativ påvirkning på lokalsamfunn og urbefolkning der deres produkter blir produsert
- har krav om at produksjon og bruk av naturressurser ikke skal bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper

Våre leverandører svarer generelt godt på dette, men vi ser at noen har et forbedringspotensial da de svarer «nei» og «vet ikke» på om de har definert mål med en tilhørende handlingsplan og utarbeide en prosedyre for å redusere CO2 utslippet. For de som svarer «vet ikke» er uansett prosedyren ikke godt nok forankret i organisasjonen.

8. Konfliktmaterialer

Begrepet konfliktmineraler refererer til råvarer (gull, tinn, tantal, wolfram) som kommer fra en bestemt del av verden der konflikt oppstår og påvirker gruvedrift og handel med disse materialene. I disse

områdene finansierer inntekten fra gruvedriften den væpnede konflikten mellom grupper i et land eller mellom land, for eksempel i Den demokratiske republikken Kongo. De aktuelle gruvene har ofte brudd på menneskerettighetene og leverandører skal ha en policy for å sikre at mineralene i produktene de produserer eller distribuerer til markedet, ikke bidrar til finansieringen av disse konfliktene.

Våre leverandører blir spurt om de har et forbud mot bruk av konfliktmaterialer i kontrakter med sine leverandører. Flere kan opplyse om at de har dette kontraktfestet. Den gruppen med leverandører som ikke har det i sin produksjon har det ikke kontraktfestet.

9. Anti-korrupsjon

På spørsmål om leverandørene har retningslinjer mot bestikkløser svarer alle med unntak av en på at de har retningslinjer på dette.

Ingen av leverandørene har hatt eier, partner, direktør, leder eller ansatt i ditt selskap har vært utsatt for etterforskning eller dømt for bestikkelse eller svindel de siste 5 årene.

Åpenhetsloven § 5c

Opplysninger om eventuelle tiltak virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

Iverksatte tiltak:

Vår virksomhet utfører i tråd med bedriftsinterne rutiner (påseplikt mv) kontroll av lønns- og arbeidsvilkår på underentreprenører. Vi følger også opp de største leverandørene og underentreprenørene våre hvor de må signere på en egenerklæring ift. KS- og HMS krav. Påseplikt ift. kontroll av lønn- og arbeidsvilkår blir gjort på alle prosjekter vi benytter underentreprenører. Egenerklæring ift. KS- og HMS krav blir gjort en gang i året.

Leverandørene våre, som har svart på spørreskjema i Factlines, får automatiske oppfølgingsoppgaver de må svare opp i systemet basert på gjennomført egenrapporteringen. De må eksempelvis legge ved sertifikater, eller må forklarer hvordan de skal forbedre områder de har mangelfulle rutiner.

Planlagte tiltak:

Bryn Byggklima har en gang i året et statusmøte med våre størst leverandører. I disse møtene ønsker vi i tillegg å ha en gjennomgang av;

- Svarene i spørreskjema ifm. aktsomhetsvurderingene, og spesielt innenfor områdene;
 - Hvordan de strategisk jobber med de 10 prinsippene i Global Compact
 - Hvilke miljømål de har og hvordan de jobber med å redusere CO2 utslipp
 - Hvordan de følger opp leverandørene sine i land med høy risiko
 - Hvilke rutiner de har og hvordan de følger opp egne leverandører
- Egenerklæringen ift. KS- og HMS
- Hvordan leverandørene forholder seg til Bryn Byggklima sine etiske retningslinjer, inkludert hvordan de sikrer sin produksjon, sine innkjøp og sine leveranser ift. dette.

Redegjørelse for aktsomhetsvurdering

iht. til Åpenhetsloven § 5 første ledd bokstav a, b og c

BRYN BYGGKLIMA AS

Tiltakene forventes å bidra til økt mulighet til å fange opp risiko for brudd på de formål åpenhetsloven skal ivareta, og bidra til å rette opp negative konsekvenser der det er nødvendig.

ASKER 26/6.2023

Sted og dato

Tene Ival

Styre leder

Tom Schøyen

Daglig leder